

דבר העורך

אני שמח לבשר על יציאתו לאור של גיליון מספר 25 של כתב העת **הומור מקוון: כתב עת מדעי לחקר ההומור** בחסות האגודה הישראלית לחקר ההומור. כתב העת יוצא לאור זו השנה הארבע עשרה, נמצא ברשימת כתבי העת המוכרים של המל"ג, ומופץ ברחבי העולם על ידי חברת Ebsco הבינלאומית. גיליונות כתב העת נמצאים במאגרי מידע אקדמיים וכן בספריות אקדמיות בארץ ובעולם, בתוכם Princeton University Library ו Hebrew Union College Library ועוד. כתב העת **הומור מקוון** הינו כתב העת העברי המדעי הראשון והיחיד בעולם בחקר ההומור ובזה אנחנו גאים. כתב העת משמש חוקרים, סטודנטים ושוחרי ידע ומאמריו מצוטטים במחקרים מדעיים המתפרסמים בארץ ובעולם בעברית ובלועזית.

הגיליון הנוכחי כולל את החוקרים והמאמרים הבאים: **ד"ר איתי חרל"פ** במאמרו **"אז מה אתה רוצה שהאפרו-יהודים יעשו פה?" הסאטירה הטלוויזיונית – מ"פער עדתי" לאפליה ממוסדת**, בוחן באופן ביקורתי את השינויים בייצוג מזרחים ובפער העדתי בסאטירה המשודרת בטלוויזיה הישראלית. דרך קריאה טקסטואלית ושיחנית במערכונים מראשית ימי הטלוויזיה הישראלית, ועד תוכניות פופולריות בערוץ המסחרי המשודרים כיום. **פרופ' אריה סובר, ד"ר כרמית רפפורט וד"ר קרין קידר כהן** מפרסמים מאמר מחקרי ראשון מסוגו שעוסק בהומור וחוסן בהתייחס לאירועי ה-7 באוקטובר. מאמר זה מציג את תפקיד ההומור כמנגנון התמודדות אישי וקולקטיבי עם הטראומה שחווים אזרחי ישראל, תוך שימוש בדוגמאות לתכנים הומוריסטיים שפורסמו ברשתות החברתיות לאחר אירועי ה-7 באוקטובר. מאמרו של **ד"ר יצחק פס** **הומור מאחורי הסורגים: על מה ולמה צחקו אסירות ועצירות המחתרות בכלא בית-לחם?** עוסק בהומור ככלי התנגדות, חוסן ולכידות חברתית בקרב האסירות ועצורות המחתרות שנכלאו בכלא בית-לחם על כך שמרדו בשלטון הבריטי בארץ-ישראל במטרה לכוון עצמאות יהודית. המאמר משקף בין היתר את ההומור הנשי הייחודי שהתפתח במקום. **ד"ר יהודה ויטלזון** במאמרו **המורחקים: מוטיב ההרחקה של דמויות דתיות החל מהקומדיות הראשונות של הקולנוע הישראלי ועד לשנות השישים**, טוען ד"ר ויטלזון שמוטיב ההרחקה של דמויות דתיות מהמרחב הישראלי החל כבר בתקופת היישוב ונמשך עד שלהי שנות השישים. את טענתו הוא מבסס באמצעות שתי קומדיות קולנועיות קצרות שהופקו בארץ ישראל בראשית שנות השלושים של המאה העשרים, **הרפתקאותיו של גדי בן סוסי** (1931, ברוך ויצחק אגדתי), ו-**ויהי בימי** (1932, חיים הלחמי). תודות לכותבי המאמרים, לשופטים האנונימיים, לעורכי המשנה של כתב העת ולכל מי שלקחו חלק בהפקת הגיליון, ובמיוחד למיכל אביגדור עורכת הגיליון ומנהלת האתר של כתב העת. לקוראות ולקוראים אני מאחל קריאה מהנה ומרחיבת דעת.

אריה סובר